

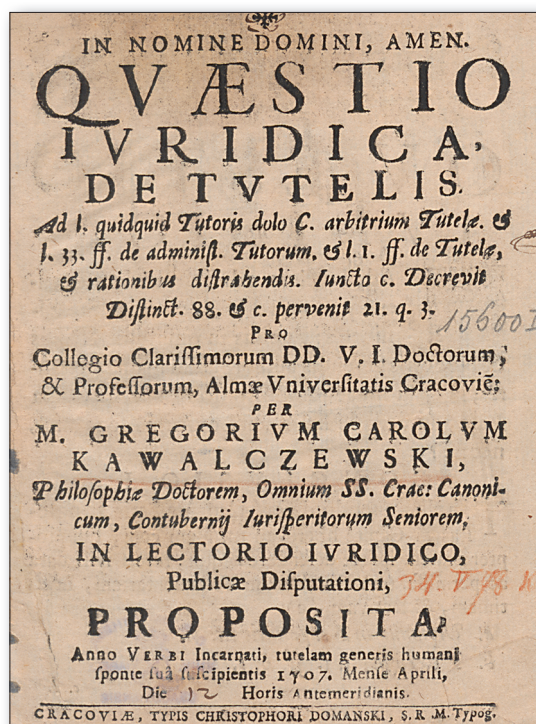
KAWALCZEWSKI (Kowalczewski) GRZEGORZ Karol

(zm. po 12 IX 1709 r.)

Grzegorz Kowalczewski pochodził zapewne z Miechowa bądź jego okolic; mógł wywodzić się z rodziny szlacheckiej. Jego starszym bratem był Kacper Benedykt Kowalczewski, teolog i profesor uniwersytetu, którego mszę prymicyjną uczcił Grzegorz napisanym przez siebie panegirykiem (*Annulus de sponsationis Spiritualis, Gemma Saphiri Decoratus...*, Kraków 1687).

W 1682 r. Grzegorz Kowalczewski został na Uniwersytecie Krakowskim promowany na bakałarza sztuk wyzwolonych, a w 1684 – na magistra filozofii. W 1686 r. przedstawił do publicznej dysputy rozprawę z dziedziny teologii (*Quaestio Theologica, de Lumine Glorae...*, Kraków 1686), której obrona umożliwiła mu wstąpienie do Kolegium Mniejszego. Zaangażowany w kolejnych latach w pracę w koloniach akademickich uczelni, na przełomie stuleci XVII/XVIII oddał się studiom prawniczym. Kolegium Prawniczemu zawdzięczał najpewniej uzyskaną w 1701 r. rekomendację na dyrektora

Kolegium Lubrańskiego oraz otrzymaną w 1702 r. kanonię w kolegiacie Wszystkich Świętych. Nie wiadomo jednak dokładnie, kiedy objął seniorat Bursy Jurystów i związaną z nim profesurę reguła prawa. W każdym razie w 1707 r. właśnie jako starszy Bursy Długosza wystąpił z prośbą o włączenie do Kolegium Prawniczego. Po przejściu przepisanej prawem procedury oraz obronie tezy prawniczej o opiece prawnej (*Quaestio iuridica, de tutelis...*, Kraków 1707) został przyjęty do kolegium

Karta tytułowa dzieła Grzegorza Kowalczewskiego *Quaestio iuridica de tutelis*, Kraków 1707 (BJ 15600 I Mag. St. Dr.)

i w maju t.r. wybrany prepozytem. Nie było mu dane dokończyć nawet tej pierwszej kadencji, gdyż już 12 września wycofał się z miasta, w którym akurat szalała zaraza, nie chcąc dodatkowo narażać swego nadwątlonego już wówczas zdrowia (obowiązki prepozyta przejął za Kawalczewskiego Adam Stykowski).

Przez znaczną część swej kariery zajmował się Kawalczewski nauczaniem w szkołach średnich. Po 30 października 1688 r., jako kolega mniejszy, wyjechał do Poznania, gdzie został mianowany prefektem seminarium i profesorem filozofii w tamtejszej Akademii Lubrańskiego (to drugie stanowisko zajmował od 12 listopada 1688 do 12 maja 1692 r.). Od 1694 r. był dyrektorem kolonii akademickiej w Białej. Doświadczenia w nauczaniu szkolnym przydały się Kawalczewskiemu w 1695 r., za rektoratu Sebastiana Piskorskiego, gdy wizytował z ramienia uniwersytetu szkołę parafialną przy kościele Świętego Ducha. Do poznańskiego Kolegium Lubrańskiego wrócił już jako uniwersytecki profesor prawa, skierowany tam na posadę dyrektora; funkcję tę pełnił od 17 stycznia 1701 do 26 listopada 1704 r. (w tej roli wygłosił i wydrukował swój panegiryk na cześć Mikołaja Żalasowskiego, pt. *Fama orbem literarium...*, dołączony do jednego z wariantów wydawniczych II tomu jego dzieła *Ius Regni Poloniae*, Poznań 1702).

Święcenia kapłańskie przyjął w 1687 r., a w 1702 został kanonikiem krakowskiej kapituły kolegiackiej Wszystkich Świętych (*fundi Górski*, drugie ministerium). Ze względu na przedwczesną śmierć nie zdążył wystarać się o dalsze beneficja.

Zmarł Kawalczewski po 12 września 1709 r., zapewne tknięty chorobą zakaźną, która wówczas zbierała w Krakowie śmiertelne żniwo. Prawdopodobnie ta sama zaraza pochłonęła także życie jego brata, Kacpra Benedykta. W swym testamencie Grzegorz Kawalczewski uczynił zapisy na cele pobożne. Do beneficjentów należało m.in. Kolegium Prawnicze Uniwersytetu Krakowskiego.

AUJ rkps 50 s. 68–73; BJ rkps 5359 II t. 5 fol. 148–149; BJ rkps 5359 II t. 16 fol. 165; Estreicher Bibliografia 19 s. 194–195; Krukowski Szkolnictwo s. 162; Malinowska Mikołaj Żalasowski s. 49–51; Michalewiczowie 5/1 s. 117; W. Murawiec, *Kawalczewski Grzegorz Karol*, SPTK 2 s. 270–271; Dzieje UJ s. 392; Szczepaniak Spis prałatów s. 110.

Krzysztof Fokt